

טיפ טיפה מקדש

יום כיפור

- **"שבעת ימים קדם יום הכפורים מפרישין כהן גדול מביתו ללשכת פלהדרין" (מסכת יומא א')** שיא הקדושה שבכל השנה, מגיע כאשר האיש הקדוש ביותר - הכהן הגדול, נכנס למקום הקדוש ביותר - קודש הקודשים, ביום הכי קדוש - יום הכפורים. כדי להגיע מוכן לרגע זה על הכה"ג להתכונן כראוי, שכן במשך כל השנה, אם רוצה הכה"ג לעבוד במקדש - עובד, ואם לא רוצה, לא עובד. אולם ביום כיפור עושה הכה"ג לבדו את כל עבודות היום, ביניהם גם עבודות קשות ביותר. מכיוון שכך, פורש הגדול מביתו כבר שבוע לפני החג (החל מהיום - ג' תשרי) ללשכת פלהדרין - לשכתו שבמקדש, על מנת לחזור, ללמוד ולתרגל את העבודה. בשבוע הקרוב נעסוק בעז"ה בנושאים שונים מעבודת יום הכיפורים במקדש, ויהי רצון שנזכה להגיע מוכנים ליום הקדוש, ולחזות מהרה בכהן גדול 'בצאתו בשלום מן הקודש'!
- **"כך היא מדת הדין נוהגת: מוטב יבוא זכאי ויכפר על החייב ואל יבוא חייב ויכפר על החייב" (מסכת שבועות דף י"ד ע"א)** ביום הכיפורים מתוודה הכהן הגדול מספר וידויים במקדש. את שני הווידויים הראשונים, אומר הכהן בסמכו את שתי ידיו על ראש הפר, שהביא כקרבת מוספיו שלו. בווידוי הראשון מכפר הכה"ג על חטאי עצמו ומשפחתו - 'אני וביתי'. רק לאחר שכיפר על חטאי עצמו והוא כבר נחשב 'זכאי', יכול הכהן להתוודות על חטאי אחיו הכהנים, ולבסוף גם לסמוך ידיו על ראש השעיר המשתלח לעזאזל, ולהתוודות על חטאי כל ישראל. שכן: "מוטב יבוא זכאי ויכפר על החייב". מאותה סיבה נוהגים גם כיום, בזמן ה'כפרות' שלפני יום כיפור, שהאב מכפר קודם על עצמו באמירת, "זו כפרתי" ורק אחר כך מכפר על בני משפחתו.
- **"ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן אחיך ואל יבא בכל עת אל הקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת אשר על הארן... בזאת יבא אהרן אל הקדש..." (ויקרא ט"ז)** ידוע ומפורסם כי 'הכהן הגדול נכנס לקודש הקודשים פעם בשנה - ביום הכיפורים'. אך האמת שהמשפט הזה נכון רק חלקית. מדוע? הכהן הגדול באמת נכנס לקה"ק אך ורק ביום הכה"ג, אולם במשך היום נכנס הכהן ארבע פעמים, ולא אחת. כיצד? בפעם הראשונה נכנס הכה"ג עם מחתה שעליה גחלים ועם כף קטורת, מניח את המחתה בין שני בדי (מוטות) הארון ומקטיר עליה את הקטורת. בפעם השנייה נכנס הכהן עם דם פר החטאת ומזה ממנו באצבעו מול הכפרת, פעם אחת למעלה ושבע פעמים למטה. בפעם השלישית נכנס עם דם השעיר לה, ומזה מדמו בדיוק כפי שעשה עם דם הפר. בפעם הרביעית והאחרונה, לקראת סוף היום, נכנס הכה"ג להוציא את כלי הקטורת (הכף והמחתה) שנשארו בקודש הקודשים.

טיפ טיפה מקדש

יום כיפור

- **וְכַפַּר הַכֹּהֵן.. וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל עַם הַקֹּהֵל יִכַּפֵּר, וְהִיְתָה זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטָּאתָם אַחַת בְּשָׁנָה" (ויקרא ט"ז)** עבודת הכהן הגדול ביוה"כ אינה פשוטה, ויש לכך דוגמאות רבות. למשל שבבית שני, בהיעדר ארון הברית, קודש הקודשים היה חשוך לחלוטין והכה"ג היה צריך לגשש באפלה! דוגמה נוספת היא שבכל יום, יחד עם הכהן שהקטיר קטורת נכח כהן נוסף ששפך את הקטורת מהכלי לידידיו של המקטיר. אולם ביו"כ עובד הכה"ג לבדו, והוא צריך להצליח לחפון את הקטורת לתוך ידיו מבלי שתישפך, ולאחר מכן להניח את הכלי הריק כשידידיו מלאות קטורת, דבר שנחשב לעבודה הקשה ביותר במקדש! ובל נשכח שמלבד העבודות המיוחדות, על הכהן ביו"כ לשחוט לבדו 16 בהמות! הקושי בעבודות יו"כ מעיד על גודל קדושתו וייחודו של היום. ולכן גם כיום 'שאין לנו לא מנהל כימים ראשונים ולא כהן להקריב קרבן', אל לנו לשכוח למה אנו מייחלים - 'תתן אחרית לעמך - תשיב מקדש לתוכנו', (מתוך התחינות ליוה"כ) שנזכה במהרה!
- **"שִׁבְעַת יָמִים קִדְּם יוֹם הַכַּפּוּרִים מִפְּרִישֵׁין כֹּהֵן גָּדוֹל מִבֵּיתוֹ לְלִשְׁכַּת פְּלִהָדְרִין" (מסכת יומא א')** מספרים כי בעת שהיה הכהן הגדול נכנס לקודש הקודשים, היו קושרים לרגלו חוט, על מנת שאם חלילה ימות הכהן בקה"ק, יוכלו למשוך אותו משם. אולם כיצד ייתכן שעשו זאת, והרי אסור להוסיף שום דבר על גופו של הכהן מלבד בגדי הכהונה, והחוט נחשב חציצה? לעניין קשירת החוט על רגלו של הכהן לא נמצא שום מקור מלבד דברי הזוהר בשתי מקומות.